

EPI-aktuellt

Vol 1

Nr 44

31 oktober 2002

Nyhetsbrev från Avdelningen för Epidemiologi, Smittskyddsinstitutet

Redaktör: [Ragnhild Janzon](#), tfn 08-457 23 64

Ansvarig utgivare: [Johan Giesecke](#), tfn 08-457 23 60

Fax: 08-30 06 26

E-post: epi@smi.ki.se

Prenumeration: Via formulär på [SMI:s hemsida](#)

Innehåll

- Två positiva RSV-fall från Skåne
- Nytt nummer av Smittskydd
- Utbrott av EHEC O157 i Skåne
- Utbrott av febersjukdom efter bubbelpoolbad
- Gula febern i Senegal

Notiser

Två positiva RSV-fall från Skåne

Influensa- och RSV-övervakningen startade i landet under vecka 43. De första två RSV-fallen har laboratorieanmälts från Malmö. Inga influensafall har ännu rapporterats från laboratorie- eller sentinelsystemet. Under den kommande säsongen moderniseras övervakningssystemet för influensa på två sätt: ett Web-baserat system för rapportering introduceras och ett antal frivilliga sentinelläkare får prova snabbdiagnostik för influensa.

Läs mer om [RSV](#) och [influensa](#)...

[Pasi Penttinen](#)

Nytt nummer av Smittskydd: Lönsam kamp mot magsjukor på sjukhusen

Ett nytt nummer av Smittskyddsinstitutets tidskrift Smittskydd har i dagarna kommit ut. Nummer 5/2002 innehåller bland annat:

- Infektionshotet från öster – hur stort är det egentligen?
- Ny medicin mot influensa ersätter inte vaccination
- Kamp mot magsjukor gav god utdelning
- MPR-vaccinationer ska inte delas upp
- Rikshygienjuksköterska med handsprit som främsta vapen
- Över 500 smittades av Cryptosporidium i simbassäng
- Ökat intresse för "ny könssjukdom"
- Frågor och svar om juridik

Smittskydd ges ut med 6 nr/år. En helårsprenumeration kostar 320 kr inklusive moms.

För prenumeration, kontakta vår kundtjänst, tel 0175-266 16, må-to 9-11.30, 12.30-16, fre 9-11.30. E-post: smi@dc-hallstavik.se

Den som önskar kan beställa ett gratis provnummer. Skicka i så fall ett e-brev till smittskydd@smi.ki.se

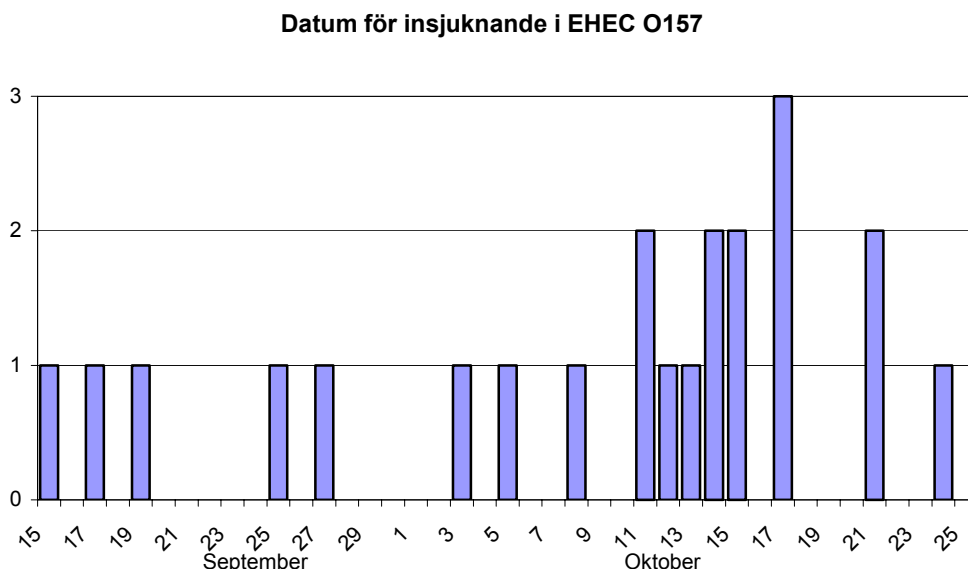
Jessica Elgenstierna

Utbrott

Utbrott av EHEC O157 i Skåne

De senaste sex veckorna, från den 15 september till den 25 oktober, har 27 personer i Skåne diagnostiserats med [EHEC O157](#)-infektion. Fyra är asymptomatiska, och för en är kliniken okänd. Åtta av personerna har utvecklat HUS (hemolytiskt uremiskt syndrom) och krävt intensivvård. Detta är en påfallande hög andel med svår sjukdom vid ett EHEC-utbrott. Fyra personer antas vara sekundärfall, eftersom de insjuknat efter en släkting, t.ex. ett syskon. Av de 18 som klassificeras som primärfall är nio barn mellan nio månader och 12 år, åtta kvinnor mellan 24 och 70 år, samt en man i 20-årsåldern.

Figuren nedan visar epidemikurvan för samtliga 22 fall med klinisk sjukdom (alltså även de 4 troliga sekundärfallen):

Sjukdomsfallen är framförallt koncentrerade till fyra kommuner kring Kristianstad samt Helsingborg, men det finns enstaka sjuka även i andra kommuner i Skåne. En majoritet bor i villa i mindre samhällen, dock inte på lantgård.

Samtliga fall intervjuades omgående med en relativt omfattande enkät angående bl.a. livsmedelsintag, inköpsställen för livsmedel och eventuell kontakt med lantdjur. Vid en första

jämförelse av svaren var det inte möjligt att entydigt peka ut en specifik smittkälla som orsak till utbrottet, varför en fall-kontrollstudie initierades. För varje fall plockades tre slumpvis utvalda kontroller ut ur befolkningsregistret, matchade med avseende på kön, ålder och bostadsort. De intervjuades per telefon.

Analys

En mycket lång rad inköpsställen, livsmedel och varumärken är analyserade, men för flertalet fanns inget samband mellan exposition och utfall.

Omatchad analys

Den omatchade analysen utfördes som en vanlig logistisk regression, vilken kontrollerar för confounding. När man analyserar en matchad design omatchat underskattas storleken av OR för de olika expositionerna något. Tabellen nedan visar de viktigaste funna sambanden:

Livsmedel	OR	95 % konfidensintervall	p-värde
Färs*	4,5	0,5 - 37	0.17
Köttbullar	5,3	1,4 - 19,8	0,013
Rökt medvurst	8,1	2,5 - 25,6	0.0001
Kokt medvurst	5,8	2,0 - 16,9	0,001
Gurka	5,4	0,7- 44	0,1

(* Beräkningen av OR för färs är denna delvis konstruerad: I datamaterialet finns inget fall som inte ätit köttfärs vilket innebär att OR inte kan beräknas. För att ändå få något estimat har vi därför lagt till ett fall som inte ätit färs. Den angivna oddskvoten är därför ett konservativt estimat av den okända verkliga oddskvoten.)

Matchad analys

Den matchade analysen genomfördes som betingad logistisk regression med hjälp av SAS. För expositionen "rökt medvurst" erhöles ett punkttestimat av OR på 5.4 och ett 95-procentigt konfidensintervall på (1.8 - 15.9), p-värde=0.0023. Eftersom matchningen kontrollerar för en del av variationen i materialet är detta ett säkrare estimat av den reella oddskvoten, vilket också återspeglas i konfidensintervallet, som är snävare.

Under utredningens gång har misstankarna riktats mot ett speciellt märke av rökt medvurst, vilken saluförts i flera olika förpackningar. En detalj som stöder detta är att den nio månader gamla flickan ovan uppgavs sitta i sin fars knä ibland och slicka på hans korvsmörgås.

Mikrobiologisk utredning

Parallellt med den epidemiologiska utredningen har miljö- och hälsokontoren i de berörda kommunerna provtagit misstänkta livsmedel i butiker och matrester hemma hos de sjuka personerna. Analyser av dessa prover pågår. Molekylärbiologisk subtypning av bakteriestammarna utförs på SMI, med syfte att undersöka om de är av samma subtyp.

Marika Hjertqvist, Rolf Alsterlund*, Birgitta de Jong, Johan Giesecke, Kasia Grabowska, Hans-Bertil Hansson**, Åsa Ståhl*, Anna Törner, Simon Werner**, Niclas Winqvist**

*=Smittskydd Skåne/Kristianstad

**=Smittskydd Skåne/Malmö

Utbrott av febersjukdom efter bubbelpoolbad

Under måndagen den 28/10 får en miljö- och hälsoskyddsinspektör i Skövde veta att flera personer ur en grupp som badat bubbelpool två dagar tidigare har insjuknat i en febersjukdom. Tre personer blir samma kväll via jourcentralen remitterade till infektionsjouren. Alla berättar om plötslig feberdebut, hosta och muskelvärk. Vid provtagning noteras leukocytos samt något förhöjt CRP. En person lungröntgas med normalt resultat. Ingen av de sjuka är nämnvärt påverkad och behöver ej stanna kvar för vård. Smittskyddsläkaren kontaktas och får fram följande händelseförlopp:

Ett hotell tar den 24/10 prov från vattnet i sin bubbelpool som planlagd kontroll. Den 25/10 får man veta att provet innehåller för högt antal bakterier. Vattnet byts därför och kloreringen ökas. Den 26/10 badar 24 personer ur tre sällskap i poolen. Den 27/10 och 28/10 hade man så långt vi vet idag inga badande. Kl. 01 den 28/10 insjuknade en person och fram till kvällen denna dag insjuknade 23 personer. En har inte insjuknat. Vattenlaboratoriet har under tiden meddelat att provet från den 24/10 visade att badvattnet var otjänligt p.g.a. högt antal heterotrofa bakterier. Inga pseudomonas fanns i vattnet. Nytt prov tas från vattnet och badet stängs. Kloreringen i badet visar sig inte fungera. Sammanlagt sex personer provtas på infektionskliniken 28/10-30/10. Den 29/10- 30/10 förbättras flertalet av de insjuknade. Enbart symptomatisk behandling har givits. Kompletterande provtagning från badanläggningen görs den 29/10.

Idag känner vi alltså till 23 av 24 personer som insjuknat med feber, hosta och muskelvärk 30 – 48 timmar efter att ha badat i en bubbelpool. Utredning pågår. Vår arbetshypotes är att det rör sig om Pontiacfeber orsakad av legionellabakterier.

Nils Svensson
Bitr. smittskyddsläkare
Västra Götalandsregionen

Läs mer om [legionella och Pontiacfeber...](#)

Hänt i världen

Gula febern i Senegal

Från WHO rapporteras att det sedan början september pågår ett utbrott av gula febern i Senegal. Enligt landets hälsovårdsministerium har t.o.m. 28 oktober 43 fall laboratorieverifierats och fyra personer avlidit. Det flesta fallen har inträffat i Touba i Diourbelregionen, ca 20 mil öster om Dakar. Inga fall har ännu rapporterats i huvudstaden. En massiv vaccinationskampanj har inletts med start i Touba den 1 oktober och målet är vaccinera de 1.6 miljoner invånare, från sex månaders ålder, som bor i distrikt med laboratoriekonfirmerade fall. Hittills har 1.1 miljon människor vaccinerats och vaccinationstäckningen i Diourbelregionen uppgår till mellan 74 – 94 % (högst är den i Touba) och antalet nya fall minskar i regionen. Man har tvingats använda det vaccinlager på 900 000 doser som var avsett för landets barnvaccinationsprogram. Kampanjens utvidgning till områden med nya fall är avhängig möjligheten att skaffa mer vaccin.

Övervakningen har intensifierats i hela landet och alla nya misstänkta fall skall inom 24 timmar rapporteras till centrala sjukvårdsmyndigheter. Laboratorietesterna utförs av WHO Collaborating Center vid Institut Pasteur i Dakar

Mer information finns i [WHO:s](#) utbrottsrapportering...

Läs mer om [gula febern...](#)

Ragnhild Janzon

Länkar till andra smittskyddsnyheter

[CDR Communicable Disease Report \(Storbritannien\)](#)

[EPI-NEWS \(Danmark\)](#)

[Eurosurveillance Weekly](#)

[MMWR](#)

[MSIS-rapport \(Norge\)](#)

[ProMed](#)

[WHO Disease Outbreaks News](#)